

Rondwandeling vanuit Theehuis 't Bluk

Een wandeling door bos en hei van ongeveer een uur. De wandeling gaat gedeeltelijk over rul zand en is daarom niet geschikt voor wandelwagens en dergelijke. In verband met de grazers moeten honden in het omheinde gebied aan de lijn.

't Bluk is Larens dialect voor "blok" of "hakblok". Waar nu Theehuis 't Bluk staat was vroeger een boomstronk waarop hout werd klein gehakt. Theehuis 't Bluk is van maart tot begin november iedere dag geopend van 10-18 uur. In de winterperiode alleen op vrijdag, zaterdag en zondag van 10-18 uur.

Vanuit de parkeerplaats bij het theehuis gaat u op het fietspad richting hei. U loopt over een veerooster. Rechts ziet u een grondwatermeter. Deze laat zien hoe diep het grondwater onder uw voeten zit. Meer informatie vindt u op het bord. Bij paddestoel nr. 20004/001 gaat u linksaf het fietspad op richting Hilversum (pas op voor de fietsers). U volgt de rode route naar rechts (bij paaltje 50).

Al vroeg in het jaar kunt u hier hoog in de lucht de veldleeuwerik horen en de roodborsttapuit zien. Langs het pad bloeit tormentil, grasklokje en biggenkruid. In het najaar staan er parasolzwammen. Tot zo'n honderd jaar geleden werd de heide in stand gehouden door grazende schapen en door afplaggen (afsteken van de bovenste laag grond met heide). De boeren legden de plaggen in de schaapskooien. Het mengsel van plaggen en schapenkeutels werd gebruikt om de akkers te bemesten.

De uitvinding van de kunstmest maakte de schapenmest overbodig. De schapen zijn toen nog jarenlang gehouden voor de wol maar uiteindelijk verdween de schaapskudde. De heidevelden werden niet meer begraasd en afgeplagd en de hei maakte plaats voor gras en bomen. Het Goois Natuurreservaat (GNR) wil de heide graag weer terugwinnen en is bezig de vruchtbare bovenlaag te verwijderen door afplaggen. Bovendien zijn er runderen ingezet om het gras en de jonge boompjes te begrazen. Dankzij de wildrasters rondom de heidevelden kunnen de dieren vrij en zonder toezicht rondlopen.

Blijf rechtdoor lopen. U ziet op de hei rechts een aantal heuvels. Dit zijn grafheuvels.

Grafheuvels werden in de late steentijd en de daaropvolgende bronstijd opgeworpen boven op een ondiep graf. Al in de Middeleeuwen werden heuvels geplunderd door schatzoekers. Later is het merendeel uit wetenschappelijke nieuwsgierigheid on-

derzocht. De kans dat er nu nog voorwerpen liggen, is dan ook klein. Toch zijn er vermoedelijk nog grafheuvels met menselijke resten. Iemand die terloops boven op zo'n heuveltje gaat staan, zou zich moeten realiseren dat dit het werk is van mensen die hier heel lang geleden hun doden begroeven.

Even na een tweede bank links van het pad, bij een betonnen paal met witte voetafdruk en de rode letters “voetpad”, gaat u scherp naar links. U volgt nu de gele route. Op dit punt ziet u nergens bebouwing om u heen.

Met de “voetpad palen” wordt het Voetstappenpad aangegeven. Dit fraaie pad, dat grotendeels binnen de Hilversumse gemeentegrenzen ligt en toch voornamelijk natuur laat zien, dateert uit 1938. Het is in 1997, ter gelegenheid van het 65-jarig bestaan van het GNR, gereconstrueerd en is zo'n 25 km lang. De beschrijving van het Voetstappenpad is onder andere verkrijgbaar bij het GNR en het VVV.

Als u hier om u heen kijkt, hebt u een mooi uitzicht over de Zuiderheide. Het is duidelijk te zien dat de hei aan het herstellen is. In augustus kan men weer genieten van een uitgestrekt paars bloeiend veld.

Bij gele-routepaaltje 18 rechtdoor.

Rechts van het pad staan een paar fraai uitgegroeide grove dennen. Deze dennen zijn niet door mensen aangeplant maar hebben zelf hun plek gekozen. Ze worden ook wel vliegdennen genoemd. Anders dan in het bos, hebben de bomen hier de ruimte gekregen om in de breedte uit te groeien.

Bij gele-routepaaltje 19 komen de gele en de rode route bij elkaar. U volgt de gemeenschappelijke route en loopt over de vlakte van paaltje naar paaltje langs het Laarder Wasmeer.

Hier zijn door GNR veel bomen gekapt om het dichtgegroeide stuifzandgebied weer open te krijgen.

Bij rode-routepaaltje 29 gaat u naar de hoek van het hek dat om het Laarder Wasmeer loopt.

Volg het pad dat langs het hek loopt (het hek aan uw rechterhand houden).

Dit pad is oorspronkelijk een postweg die van Amsterdam naar Bremen liep, via Naarden en Amersfoort.

Vlak voor de bosrand aan de linkerkant is een zwarte rand te zien die het heuveltje doorsnijdt. Dit is een oerlaag waarop water kan blijven staan. Om dit kwetsbare natuurgebied te beschermen is het Laarder Wasmeer sinds 1958 omheind en niet vrij toegankelijk. Het kan wel onder leiding van een gids worden bezocht. Elke derde zondag van de maand om 10.00 uur worden er door IVN-gidsen begeleide wandelingen georganiseerd vanaf 't Bluk.

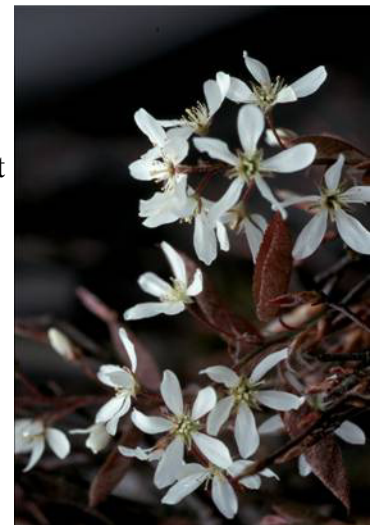

Zandverstuivingen zijn indertijd ontstaan door overbegrazing van de hei en door te veel en te vaak afplaggen. Wanneer een dergelijk gebied helemaal met rust wordt gelaten ontstaat op den duur bos. Het GNR streeft echter naar variatie in het natuurgebied en houdt daarom de zandverstuivingen in stand. In het gebied groeit steeds meer mos, het grijs kronkelsteeltje.

Waar het hek naar rechts buigt, gaat u linksaf een pad over de hei in.

Het pad gaat een gemengd bos in. Hier zijn veel bomen omgehakt en de takken zijn op hopen gelegd. In deze takkenrillen kunnen vogels nestelen en kleine zoogdieren zich schuil houden. Op het dode hout groeien paddenstoelen: zwavelkopjes, honingzwammen en fopzwammen. De paddenstoelen zorgen ervoor dat het dode hout wordt opgeruimd.

Tussen de dennen en de eiken staan veel Drentse krentenboompjes. Het Drents (of Amerikaans) krentenboompje is vrijwel het hele jaar door mooi om te zien. In april vertoont het een witte bloesempracht, in juni verschijnen paarse bessen en in de herfst kleuren de bladeren schitterend rood. De struik komt oorspronkelijk uit Noord-Amerika. In de 19^e eeuw is hij in Nederlandse landgoederen aangeplant, onder andere in Dwingeloo in Drente. Later is de struik verwilderd. Vroeger werden de zoete vruchten gebruikt ter vervanging van krenten in gebak. Zo komt de struik aan z'n naam.

Het pad komt uit op een fietspad. U steekt recht over en gaat aan de overkant een pad in dat wordt aangegeven door rode-routepaaltje 35. Even verder ziet u aan de rechterkant een jeneverbes staan.

De jeneverbes is een naaldhoutsoort die van nature in ons land voorkomt. In de vroegere geneeskunde speelde de jeneverbes een belangrijke rol. Er was vrijwel geen kwaal waartegen deze conifeer niet zou helpen: het zou de pest voorkómen, beten van wilde dieren genezen en een algemeen tegengif vormen. Vandaag de dag worden de bessen nog gebruikt bij de bereiding van jenever. Jeneverbessen groeien vooral op heidegebieden waar zo nu en dan gegraasd wordt door schapen. Ze hebben een open terrein nodig. Als ze eenmaal een bepaalde hoogte hebben bereikt eten de schapen de struiken niet meer op.

In door runderen begraasde gebieden zijn jeneverbessen vaak omheind omdat anders de dieren, door het schuren van hun huid langs de stam, de boom te veel zouden beschadigen. Hier is hij als brede struik te zien. (mannelijk, dus zonder bessen) Elders langs deze route staan ook exemplaren met een spitse zuilvorm. De jeneverbes is beschermd.

Volg nu weer de rode paaltjesroute (kijkt u, als u na het begrazingsgebied bij rode-routepaaltje 41 links de onverharde weg opgaat, uit voor auto's). Eerste pad rechts, bij paaltje 42. Bij nr. 43 gaat de route scherp naar links over een fietspad.

Omdat op deze paden vaak honden worden uitgelaten, is de grond naast het pad erg voedselrijk. Bovendien zorgt het afstromen van regenwater van de verharde weg voor een verhoogde vochttoevoer aan de zijkanten. Door deze omstandigheden ontstaat een overdadige plantengroei.

Bij paaltje nr. 45 gaat de route naar rechts over een zandpad. Bij paaltje 46 ziet u rechts een kleine zandverstuiving. Op deze verstuiving staan twee zeedennen. (Let u hier op uw hond, er zijn veel konijnen in dit gebied).

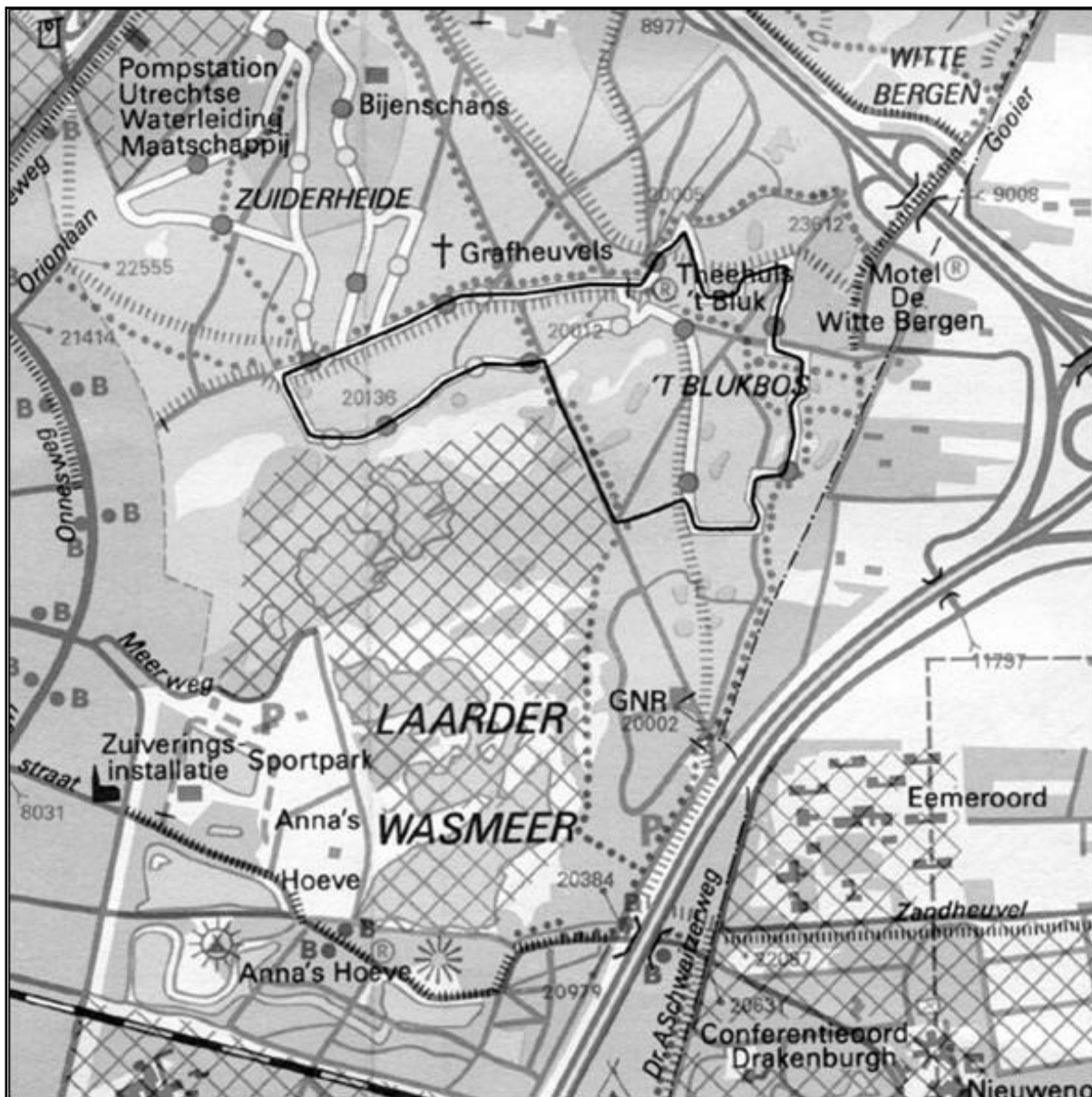
Zeedennen zijn te herkennen aan hun stevige, lange naalden en de grote kegels die zonder steeltje aan de takken zitten. De grote kegels kunnen jaren aan de boom blijven hangen. U kunt ook een enkele onder de boom zien liggen. Zeedennen zijn inheems in het westelijke Middellandse Zeegebied. Noordelijker is hij aangeplant.

Het glooiende gebied dat u hier ziet, vindt z'n oorsprong in de voorlaatste ijstijd, zo'n 120.000 jaar geleden. De gletsjers die ons land toen tot aan het Gooi bedekten, stuwden de bevroren grond op tot stuwwallen. Tijdens de tweede ijstijd (ongeveer 40.000 jaar geleden) raakten de stuwwallen bedekt met zand. Later, toen het klimaat warmer werd, groeide er bos. In de Middeleeuwen zijn die bossen gekapt en ontstonden op de kale gronden zandverstuivingen en stuifduinen. De vormen van die stuifduinen zijn nog steeds te zien.

Als u bij rode-routepaaltje 48 langs het begrazingshek aan uw rechterkant loopt bent u weer terug bij Theehuis 't Bluk.

De beschrijving van deze wandeling is samengesteld door gidsen van het IVN afd. Gooi e.o.

Parkeren mogelijk bij het Theehuis. Te bereiken via de A1, Laren richting Amersfoort, afslag Hilversum/Utrecht en dan rechts aanhouden. Vervolgens bordjes Theehuis 't Bluk volgen.
Per fiets: neem op het parkeerterrein bij Museum Hofland aan de Hilversumseweg in Laren het fietspad over de Zuiderheide richting Bluk.

Wat is het IVN?

Het IVN Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid is een landelijke organisatie van beroepskrachten en talrijke vrijwilligers.

Zij brengt mensen op vele manieren met de natuur en het milieu in contact. Zij wil daarbij de noodzaak van natuur- en milieubehoud onder de aandacht brengen.

Het IVN telt landelijk ongeveer 17.000 leden, over ruim 180 afdelingen verdeeld. Een van die afdelingen is de afdeling Gooi en omstreken met ongeveer 190 leden en donateurs.

Wat doet het IVN?

Het IVN afdeling Gooi en omstreken

- Organiseert regelmatig wandelingen in natuurgebieden, maar ook op andere plaatsen in de regio waar natuur te vinden is.
- Maakt beschreven wandelingen om er zelf op uit te trekken.
- Geeft korte natuurcursussen.
- Leidt op verzoek groepen, schoolklassen en verenigingen rond.
- Verzorgt educatieve programma's voor scholen.
- Houdt op verzoek lezingen over natuurgebieden in de regio en over natuur- en milieu-onderwerpen.

Het IVN leidt haar eigen gidsen op en organiseert bovendien diverse activiteiten voor leden en donateurs.

Meer informatie

De wandelingen worden regelmatig gecontroleerd, maar heeft u op- of aanmerkingen, dan graag contact opnemen met:

secretariaat IVN Gooi e.o.
e-mail secr.ivngooi@gmail.com

Donateur worden van het IVN ?

mail secr.ivngooi@gmail.com

oktober 2015